

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱۱
فصل اول: ادبیات نظری.....	۱۵
مبحث اول: مفهوم حق.....	۱۵
گفتار اول: معنای لغوی.....	۱۵
گفتار دوم: معنای اصطلاحی.....	۱۶
گفتار سوم: ارکان حق.....	۲۰
گفتار چهارم: اقسام حق.....	۲۱
بند اول: حق فردی، اجتماعی و مشترک.....	۲۱
بند دوم: حق سیاسی، عمومی و خصوصی.....	۲۲
گفتار پنجم: حقوق خصوصی و عمومی.....	۲۳
گفتار ششم: منشأ حق.....	۲۵
گفتار هفتم: حق شهروندی.....	۲۶
بند اول: مفهوم امت.....	۲۷
بند دوم: ملت.....	۲۷
بند سوم: مردم (ناس).....	۲۸
بند چهارم: رعیت.....	۲۸
گفتار هشتم: مقصود از حق در بحث موجود.....	۲۹
مبحث دوم: مفهوم قوه مقننه.....	۳۰
گفتار اول: معنای لغوی.....	۳۰
گفتار دوم: معنای اصطلاحی.....	۳۱
بند اول: قانون.....	۳۱
بند دوم: تفکیک قوا.....	۳۴
گفتار سوم: قوه مقننه؛ معنای موسع و مضیق.....	۳۵
بند اول: سطح موسع.....	۳۵
بند دوم: سطح مضیق.....	۳۵
گفتار چهارم: قوه مقننه؛ مجلس شورای اسلامی، شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام.....	۳۶
گفتار پنجم: اختیارات و صلاحیت‌های قوه مقننه.....	۳۷
بند اول: قانون‌گذاری.....	۳۷
بند دوم: صلاحیت مالی و بودجه‌ای پارلمان.....	۳۸

- بند سوم: اختیارات سیاسی ۴۰
- گفتار ششم: اعمال مستقیم و غیرمستقیم قوه مقننه ۴۲
- گفتار هفتم: قوانین عادی پارلمانی و قواعد غیرپارلمانی ۴۳
- گفتار هشتم: اجزای ساختاری قوه مقننه ۴۴
- گفتار نهم: قوه مقننه؛ صحن عمومی مجلس و کمیسیون‌ها ۴۵
- گفتار دهم: معنی پارلمان ۴۵
- گفتار یازدهم: مقصود از قوه مقننه در بحث حاضر ۴۶
- مبحث سوم: مفهوم کارآمدی ۴۹
- گفتار اول: معنای لغوی ۴۹
- گفتار دوم: تعریف کارآمدی در علوم مختلف ۵۰
- بند اول: اقتصاد ۵۱
- بند دوم: علوم سیاسی ۵۱
- بند سوم: جامعه‌شناسی ۵۲
- بند چهارم: مدیریت ۵۲
- گفتار سوم: معنا اصطلاحی ۵۳
- گفتار چهارم: تفاوت کارآمدی با کارایی، اثربخشی، ثمربخشی و بهره‌وری ۵۴
- گفتار پنجم: نقش اهداف تشکیل قوه قانون‌گذار و قانون‌گذاری در احراز کارآمدی قوه مقننه ۵۶
- گفتار ششم: مقصود از کارآمدی قوه مقننه ۵۶
- گفتار هفتم: مفاهیم مشابه کارآمدی زمانی تقنین قوه مقننه ۵۹
- بند اول: کیفیت قانون ۵۹
- بند دوم: کارآمدی به معنای مشروعیت قوانین ۶۰
- بند سوم: کارآمدی به معنای تحقق اهداف از پیش تعیین شده ۶۱
- بند چهارم: کارآمدی به معنای بهره‌وری ۶۱
- بند پنجم: کارآمدی به معنای فزونی پذیرش ۶۱
- فصل دوم: بررسی ماهوی حق برخورداری از قوه مقننه کارآمد** ۶۳
- مبحث اول: اثبات حق برخورداری از قوه مقننه کارآمد ۶۳
- گفتار اول: ادله حقوقی ۶۳
- بند اول: اصل حاکمیت قانون ۶۳
- بند دوم: امکان تضييع حقوق و آزادی‌های بنیادین ۶۵
- الف- امکان تضييع اصول حقوقی ۶۸
- ب- تفویت کاربرد قانون ۶۹

فهرست مطالب □ ۷

۶۹	بند سوم: نقض شهروندان (جز از راه انتخابات).....
۷۲	بند چهارم: اقتضای ماهیت نمایندگی.....
۷۳	بند پنجم: مسئولیت‌های حاکمیت.....
۷۴	بند ششم: ماهیت اهداف قانون.....
۷۷	بند هفتم: مبانی اسلامی.....
۷۹	بند هشتم: ضرر عمومی.....
۷۹	بند نهم: اقتضای حکمرانی خوب.....
۸۰	بند دهم: اصل قرارداد اجتماعی.....
۸۱	گفتار دوم: ادله قانونی.....
۸۱	بند اول: قانون اساسی.....
۸۲	الف- اصل ۳.....
۸۲	ب- اصل ۴.....
۸۴	ج- اصل ۷.....
۸۴	د- اصل ۸.....
۸۵	ه- اصل ۱۰.....
۸۵	و- اصل ۲۰.....
۸۶	ز- اصل ۲۲.....
۸۶	ح- اصل ۴۰.....
۸۷	ط- اصل ۶۷.....
۸۷	بند دوم: سیاست‌های کلی نظام.....
۸۸	بند سوم: قوانین عادی.....
۸۸	الف- ضابطه‌مندی تعطیلات، مرخصی و غیبت نمایندگان.....
۸۸	ب- پیش‌بینی تعهدات نمایندگان.....
۸۹	ج- پیش‌بینی فوریت‌ها.....
۸۹	د- پیش‌بینی موارد خاص و مهم.....
۸۹	ه- پیش‌بینی طرح‌های تنقیحی.....
۸۹	و- ضابطه‌مندی فرآیند همه‌پرسی.....
۹۰	مبحث دوم: ویژگی‌های قوه مقننه کارآمد.....
۹۰	گفتار اول: تعهد و وفاداری به منافع ملی.....
۹۱	گفتار دوم: برآمده از انتخابات فراگیر.....
۹۱	گفتار سوم: نیازشناسی.....
۹۲	گفتار چهارم: زمان‌شناسی.....
۹۲	گفتار پنجم: برخورداری از برنامه‌ریزی و نقشه راه.....

۹۲	گفتار ششم: مصلحت‌شناسی
۹۳	مبحث سوم: صور چهارگانه احراز کارآمدی قوه مقننه
۹۴	گفتار اول: تهیه طرح
۹۶	محدودیت‌های حاکم بر متن پیشنهادی قانون
۹۶	الف- موازین شرعی
۹۹	ب- قانون اساسی
۱۰۱	ج- سیاست‌های کلی نظام
۱۰۳	د- مصالح عمومی
۱۰۴	گفتار دوم: تصویب طرح یا لایحه
۱۱۱	گفتار سوم: اصلاح، تکمیل و نسخ قوانین موجود
۱۱۲	گفتار چهارم: اصلاح یا اصرار پس از تصویب و قبل از تأیید دادرس اساسی
۱۱۴	مبحث چهارم: عوامل ناکارآمدی قوه مقننه
۱۱۵	گفتار اول: عوامل قابل‌پذیرش (طبیعی)
۱۱۵	بند اول: اختلاف نظر پیرامون محتوای متن پیشنهادی
۱۱۷	بند دوم: اختلاف نظر پیرامون شکل متن پیشنهادی
۱۱۷	بند سوم: کمبود زمان
۱۱۸	گفتار دوم: عوامل غیرقابل پذیرش (غیرطبیعی)
۱۱۸	بند اول: تعارض منافع
۱۲۰	بند دوم: عدم آگاهی از نیازهای واقعی
۱۲۱	بند سوم: سخت‌گیرانه، طولانی یا ضعیف بودن تشریفات تقنین
۱۲۳	بند چهارم: عدم توجه به مصلحت عمومی
۱۲۴	بند پنجم: عدم التفات به اهمیت موضوع
۱۲۴	بند ششم: اعمال نفوذ و فشار بانندی

فصل سوم: ضمانت‌های اجرایی حق برخورداری از قوه مقننه کارآمد در قانون

۱۲۷	اساسی
۱۲۹	مبحث اول: ضمانت‌هایی اجرایی موجود
۱۲۹	گفتار اول: اختیارات رهبری
۱۳۰	بند اول: مبانی صلاحیت الزامی ورود رهبری
۱۳۰	الف- امور حسبیه
۱۳۶	ب- دعوت به خیر و امر به معروف و نهی از منکر
۱۳۷	بند دوم: صلاحیت‌های رهبری برای تأمین حق برخورداری از قوه مقننه کارآمد
۱۳۷	الف- انحلال مجلس

فهرست مطالب □ ۹

ب- نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام	۱۴۱
ج- فرمان همه‌پرسی	۱۴۳
د- حل اختلاف قوا.....	۱۴۶
ه- حل معضلات نظام	۱۴۸
و- حکم حکومتی.....	۱۵۰
بند سوم: ارزیابی صلاحیت‌های رهبری.....	۱۵۲
گفتار دوم: مراجعه به مردم	۱۵۳
بند اول: مردم‌سالاری نیمه‌مستقیم در نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران	۱۵۴
بند دوم: کیفیت مراجعه به آراء مردم.....	۱۵۸
الف- همه‌پرسی.....	۱۵۹
ب- گزینش‌گری.....	۱۵۹
بند سوم: تفکیک میان دو فرض اختلاف نمایندگان و عدم اقدام نمایندگان نسبت به تقنین	۱۶۰
بند چهارم: بررسی راهکارهای موجود در نظام‌های دومجلسی	۱۶۱
بند پنجم: بررسی و تحلیل راهکار مراجعه به مردم	۱۶۴
مبحث دوم: ضمانت‌های اجرایی مطلوب	۱۶۵
گفتار اول: ابتکار عام.....	۱۶۵
گفتار دوم: هیئت نظارت بر عملکرد کلان مجلس.....	۱۶۷
نتیجه‌گیری و پیشنهادهای	۱۶۹
نتیجه‌گیری.....	۱۶۹
پیشنهادها.....	۱۷۴
فهرست منابع	۱۷۷